

նոյն . պէտք է սիրել զանիկայ , պատուել , և մանաւանդ 'ի գործ դնել իր պատուէրները :

Սիրտ մը անարատ պահելու մի միայն միջոցն է չափ դնել իր փափաքներուն : Բայ կերպով՝ առաքինութեան ճամբէն քիչ մը ատեն հեռանալու ալ ըլլաս նէ , դարձեալ շուտով կը մտնաս անոր մէջ :

Որչափ անգամ վայրկենական հաճոյքի մը համար այնչափ բան կը վատնեն մարդիկ , որով հարիւրաւոր թըշուառներ կրնային մահուին խալըսել :

Պալատներ կը կանգնուին մէկ մարդու բնակութեան համար միայն . աւելի աղէկ չէր ըլլար հասարակ շէնքեր շինել ու անոնց մէջ բնակեցընել այնչափ դժբաղդներն , որ գլուխ դնելու տեղ չունին :

Բշխատութենէ կը խորշի մարդ առաքինութեան հասնելու համար . բայց ո՞վ տեսնուած է որ բաղդին յաջողութիւններն արհամարհէ , որոնք նեղութեամբ ձեռք կը ձգուին :

Երբոր տէրութեան մը կառավարութիւնը քաղցր է , ժողովուրդը մահուինէ կը վախնայ . որովհետեւ այնպիսի ատեն կեանքը զուարճալի է : Երբոր կառավարութիւնը չափազանց խստութիւն կը բանեցընէ , ալ մահուինէ չը վախնար . որովհետեւ անտանելի կեանք է անցուցածը :

Ներութիւնը , հիւանդութիւնն ու մահը կենաց մեծագոյն թշուառութիւններն են : Հարստութիւնները աւսոնց դարման մը չեն ըներ . մանաւանդ թէ՛ հարստութեամբ շատ անգամ աւելի շուտով կը ծերանայ մարդ , աւելի ստէպ կը հիւանդանայ , ու աւելի շուտ մահուան դուռը կը հասնի :

Շատ քիչ բան պէտք է սնանելու , բնակութեան ու զգեստի համար : Ենկէց աւելին ունենալու կը բաղձայ մարդ՝ ուրիշներուն ախորժակին համաձայնելու , կամ աչուրնին առնելու համար :

Բարկութեան կրից միջոցը բան մի գրեր : Եղուի հարուած մը շատ անգամ դաշոյնի մը հարուածէն աւելի վրտանգաւոր է . ինչ պիտի ըլլայ ուրեմն գրչի հարուած մը :

Տէրութեան պահպանութիւնը ժողովրդենէ կը կախուի : Ով թագաւոր , դու որ ժողովուրդը կը կեղեքես՝ որպէս զի զքեզ հարստացընես , կը նմանիս անմարդուն , որ իր մարմինը յօշ յօշ կը կտրէ՝ անով սնանելու համար . իրացընէ իրեն ստամոքսը կը լեցընէ , բայց մարմինը շուտով կը մեռնի :

Թագաւորի մը համար քան զմեծագին գանձս աւելի յարգի բան մը կայ . և այս է՝ իր հաւատարիմ ծառայից իմաստուն խորհուրդները , որ պետութեան պիտոյիցը վրայ կը տեղեկացընեն զինքը :

Ա Ռ Ա Կ

Պարկն :

()ը մ' Բրամազդ հանեց հրաման
Որ կենդանիք գան ժողովուրդին
Հոսս արբունի իւր բարձրութեան .
Եւ թէ կայ մէկը մէջերնին ,
Կըսէ , տըժգոհ կերպարանքէն ,
Թող համարձակ զրուցէ ինձի
Որ շուտով ճարն ըլլայ իրեն :
Բաջ եկուր դու նախ , կապիկ .

Տես զուրիշներն ու բաղդատէ՝
կայ քեզի պէս մէկն ազուորիկ .
Գոհ չե՞ս մի դու : — Ե՛ս , ինչո՞ւ չէ ,
կ'ըսէ կապիկն . ամենուն պէս
Չորս տոաիկ ալ չունիմ մի ես .
Որչափ պատկերս որ եմ տեսեր ,
Խրպնելու բան մը չեմ գրտեր :
Բայց սա եղբայրս՝ արջը խոշոր
Շատ այլանդակ է իրաւ որ .
Չըլլայ յանկարծ՝ թէ ինձ կ'աւտայ՝
Որ իր պատկերքը քաշել տայ :
Երջն ետեւէն վըրայ զալով՝
Ո՛վ չէր կարծեր թէ տըժգոհայ .
Բայց նա ներհակ պարծենալով ,
Իր գովեստին ետքը չըկայ :
Ինքն ալ փիղը վար կը զարնէր .
Դեռ եւելի , կ'ըսէր , պէտք էր՝
Որ պոչն երկայն , կարճ ականջներն ըլլային .
Ինչ ինչ տըգեղ է այլանդակ կոշտ մարմին :
Փիղն ետեւէն խօսքը կ'առնէ .
Եւ թէպէտ էր նա խելացի ,
Բայց նոյն բերանը կը բըռնէ :
Իմ ախորժակս ալ ինձի
կ'ըսէ թէ սա պալէնան
Ինչարթ կըտոր մ' է լերան :
Խակ մըրջիւնիկն անդիէն՝
Ո՛հ , ան ինչպէս պըզտըաիկ
Ուկն է , կ'ըսէ խընտալէն .
Ինքզինքն անոր քով
Շըսկայ կարծելով :
Երամազդ խօսք կը լսէ ասոնց ամենէն ,
Եւ կ'արձըկէ զամէնքն ալ գոհ իրենցմէն :
Բայց զայն անբան խելառներն
Ինչո՞ւց մեր ցեղն ալ եւել :
Ինչ որ ըլլանք՝ լուսանն ենք մենք ուրիշի ,
Եւ կոյր խըլուրդ մենք մեզի .
Սեզ ներելի է ամենայն ,
Խակ ուրիշի ոչ ինչ բան .
Ուրիշ աչքով կը տեսնանք
Սեզ , ուրիշով ընկերտանք :
Ճարտարապետն էից կերտող գերագոյն
Պարկ շալակնին դըրաւ նոյնպէս ամենուն ,
Թէ՛ հին եւ թէ՛ նորերուն .
Սեր պակսութեանց պարկը կախեց ետեւնուս ,
Խակ ընկերացն՝ առջեւնուս :